

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 31.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
: : : detési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepepek kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 202. szám.

Szerda, szeptember 3.

A társadalom kötelességeiről.

— szept. 3.

Társadalmi egyesüléseink nagy szá-
mal vannak ugyan és minden új alakulást
szeretnek hozzánk is átültetni, ami azt
mutatja, hogy az idegenmimelés még
mindig nagy betegségünk; de igazi, hatal-
mas egyesületi életéről mégsem lehet szó
nálunk, éppen azért, mert nagyrészt csak
az idegen formát akasztjuk magunkra,
mint a divaticsket, de nem építünk olyan
erős alapra, mint máshol, hogy a legköze-
lebbi Németországot említsük. Nálunk az
egyesülés is csak címre, szereplésre jó;
az egyesülés nagy feladatát, az igazi egye-
sületi szellemet nem értjük és nem való-
sítjuk meg. Vannak nagy érdemekkel di-
ceskvő kulturegyesületeink, jótékony-
társas, dalos-, sport- és mindenféle egye-
sületünk tulon-tul bőségben; nem kicsi-
nyeljük azt az eredményt sem, amely nél-
külük jóval kevesebb lenne; de megelé-
gedve nem lehetünk, ha alaposan vizsgál-
gatjuk tevékenységük és financiai keze-
lésük tevőleges és nemleges mérlegét.
Sok a parádé, sok az ígélet, sok az emle-
getett közreműködő; de a nagy tűznek
nagy a füstje, ellenben kevés a parazsa;
a társadalom pedig sem arra nem haj-
landó, hogy nagyobb és okosabb áldozat-
készséggel alapítsa és támogassa az egye-
sületeket, sem érzi, hogy ellenőrizze az egyesületek működését,
számon kérje, hogy teljesítik-e azt a fel-
adatukat és jól teljesítik-e, ami végből
létrehozásukat az alapítók szükségesnek
tartották.

És az asszony engedelmeskedni tartozik...

Alfréd Hamilton Harvey csinos fiatal-
ember volt. Nagy volt és erős. Fekete
haja volt s szürke szemei. Az iskolában
nem sokat tanult, de természetesen, józan
esze volt elég. Minden társaságban sze-
rették.

Az apja bevette őt az üzletébe, ahol
Harvey nagyon használhatónak bizonyult.
Jól élt és jól öltözködött. Egy esomó
sportklubnak volt a tagja és sok jókedvű,
mulató embert ismert.

És azután találkozott Mary Reed-vel.
Mary csinos kis teremtes volt, barnahaju
és kékszemű. Harveynek rendszerint a
kissé kacér és kissé pikáns nők tetszettek.
Mary annak pont az ellenkezője volt.
Csendes volt és komoly. Volt valami csak-
nem bánatos az arcában és csaknem pana-
szos a hangjában.

Harvey egy párszor meglátogatta
Maryt és őt választotta ki. Szerelmes lett

bele. A leány olyan kicsi volt, olyan töré-
keny és nőies. És a leány is szerelmes
lett Harveybe. Harvey olyan nagy volt,
olyan erős és férfias. Harvey megkérte
Mary kezét, a szülők meg voltak elégedve
s a házasság megtörtént.

Európába mentek nászutra. Reedék
vagyontalan emberek voltak és Mary
soha sem utazott azelőtt. El volt ragad-
tatva mindentől, amit látott. De legjob-
ban el volt ragadtatva a férjétől.

Egyszer, mikor Angolországban jár-
tak, az asszony elmondta a férjének, hogy
ő irt egy kis verset. Harvey nevetett.
Nem is mondta Marynak, hogy mutassa
meg. Hát Mary nem mutatta.

Aztán, mikor Franciaországban jár-
tak, az asszony megint elmondta, hogy is-
mét irt egy verset. Harvey nevetett, de ez
alkalommal látni óhajtott a verset. Mary
megmutatta. A férj megint nevetett és
ez Marynak fájt.

Igy azután soha sem mutatta többé

erejét és feladatát. Így aztán hasztalan
sopánkodás az, ha a nemzetiségi egyesüle-
tek munkája már gazdasági téren is
nyomja a magyarságot.

Csodálva kell néznünk azt a munkát,
amelynek eredményeire Németországban
mutatnak rá abból az alkalomból, hogy a
felszabadulás századik évfordulóját ün-
neplik. Az ünnep záróköve a nagy lipesei
emlékmű felavatása lesz októberben.

Pedig Németország is szét volt szag-
gatva, még politikailag is. Társadalmi és
vallási ellentétek és különbségek ott is
vannak, még pedig nagyok. De amikor a
németiség hatalmáról van szó; ma a politi-
kailag is egységbe állt Németország a
társadalmi egység hatalmas erejével
is kiszáll a síkra.

És ezt nagy mértékben alapozta meg
az egészséges egyesületi élet. A németek
pompásan megtanulták, hogyan kell az
egyéni akaratot és érdeket fegyvelmezni
és a köz szolgálatába beállítani. Ott is
vannak az egyesületi életnek fattyuhaj-
tásai, amelyek elég gunyra adnak anya-
got az élelapoknak és adomáknak; de a
nagy alkotások körül hatalmas erővel szö-
vetkeznek s építik tovább Germániát.

Annyi veszedelem, a jövő alakulása-
nak annyi sötét kísértete vesz körül min-
ket, hogy csak egységes és erős magyar
társadalom mentheti meg Magyarorszá-
got. Az utolsó pereben már nem ér sem-
mit a tömörülés. Nem ér semmit az a biz-
tatás és reménykedés, hogy majd meg-
találjuk egymást, ha nyakunkon van a
baj. A baj itt van már; ólálkodik ránk
minden sarokból. Most kell egyesülnünk

verseit a férjének. De mindig szorgalma-
san írogatott. Nem tehetett róla. Ő gon-
dolkozott és a gondolatai versformában
nyilatkoztak meg.

Végre talán hat hónappal a házassá-
guk után, Mary elmondta a férjének, hogy
ő csak úgy, próbaképpen, tréfából, bekü-
ldött egy pár verset egy újsághoz és hogy
elfogadták őket és közölni fogják.

Azután elmondta Mary, hogy az új-
ság szerkesztője írta, hogy szeretne még
többeket látni a verseiből. És hogy ő kü-
ldött neki és hogy a szerkesztő felaján-
lotta, hogy könyvalakban megjelenteti
a verseit; de ő, Mary, előbb tudni akarja
a véleményét. Harvey nem tudta, hogy
mit mondjon, hát nevetett és azt mondta:
„jól van“.

Mary ír a szerkesztőnek és az meg-
kezdte a könyv összeállítását. Mary bol-
dog volt. Harvey egészen elfelejtette az
egész ügyet.

Kis idő múlva egy új könyv jelent

Eckstein Samu kenyérgyára

gedésre megfelelhet. — A kenyérrájakat a nagyüzemmel történt átalakítás folytán leszállítva, következőleg szabta meg:

I-ső rendű finom tót házikenyér, kilónként házhoz szállítva 26 fillér.
II. Félbarna tót kenyér kilója 24 fillér.
III. Barna kenyér kilója 22 fillér.

Fióközletek: Hunyadi-utca, Tomaszváci-ut és Váraljai-utca.

638-3.1

Teljes tisztelettel

Ezekon kívül minden városrész fűszereseinél kenyér és sütemény kapható.

Eckstein Samu, kenyér- és süteménygyáros.

és szerveznünk a védekezés iskoláját; ha már kitört a harc, akkor késő lesz. Tanuljunk meg ezt a németektől.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Szeptember 3.

Barométer emelkedik 755.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 25.6 C°. Hőmérséklet: maximum 2-ikán 27.6 C°, min. ma reggel 15.0 C°. Csapadék 4.5 mm. Felhőzet Cu—St6. Szélirány és erősség SW3. Jósolat a következő 24 órára: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélsé, 8 = nagy vihar.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Steiner Emil budapesti kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A nagybecskereki esküdtbíró elnökhelyettese.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke az 1913. év tartamára a nagybecskereki kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíró elnökének helyettesévé Benedek Jenő kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Kiss Samu abrudbányai kir. járásbírói albirót saját kérelmére a panaszosok kir. törvényszékéhez áthelyezte.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földmívelési miniszter a „Főúrbecsei vadász- és vadvédő-társaság” alapszabályait jóváhagyta.

— **Adomány az árvízkarosultaknak.** Az árvízkarosultak javára özv. Mencez Ignác 10 K-t, Kálmán Ilona 4 koronát adományoztak.

— **A közigazgatási tanfolyam internátusának alapítványi helyei.** A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam internátusának ingyenes és fél-ingyenes állami alapítványi helyeinek adományozása fölött most döntött a bel-

meg a könyvpiacra. „Versek, Mary Reed Harvey”, ez állt a címlapon. A legtöbb újság és kritika elismerte, sőt dicsérte a verseket. Egyik-másik el volt ragadtatva tőlük. Sokat irtak és beszéltek a versekről és újságról meginterjúvolták Maryt. A képslapok hozták a fényképét s egyszerre arra ébredt, hogy ő hirnevés poéta. De Harvey összetévesztette a hirnevet a hírhedséggel. A barátai csufolták és ugrottak. Mary Reed Harvey urnak nevezték el őt. Ugy beszéltek róla, mint „a művész nő férjéről”.

És Alfréd Hamilton Harvey, a nagy, erős, férfias Harvey nem szerette a barátai tréfálkozását és nem szerette a felesége verseit és nem szerette a hirnevet és nem szerette az interjúkat. És mindent megmondta a feleségének. Megmondta neki, hogy azt akarja, hogy hagyja abba a versírást, hogy ne fogadja a riportereket és hagyja a fenébe az egész dolgot. Így mondta. Azt mondta, hogy felesleges az egész, ő nem szereti és nem akarja.

Mary azt mondta: „jól van”. És nem fogadta többé az újságrólkat és megírta a szerkesztőnek, hogy sajnálja, nem tud több verset küldeni és megmondja a kiadónak, hogy felbontja a második könyvére vonatkozó szerződést. Nem lesz soha sem második könyv. Abba hagyja az írást. Mary Reed Harvey nem létezik többé. Csak Alfréd Hamilton Harvey asszony van most — és lesz a jövőben.

Harold Susman.

ügyminiszter. és pedig a vármegye főispánjának előterjesztésére ingyenes alapítványi helyet nyertek:

Agoston Gyula (Egyek, Hajdúvm.), Brestyenszky Rezső (Pográny, Nyitra-vm.), Rózsing Sándor (Lonka, Máramarosvm.), Buday Károly (Csatád, Torontálvm.), Csiby Ferenc (Nagysalló, Barsvm.), Dizela Pál (Bozovics, Krassó-Szörényvm.), Fejér József (Füzesgyarmat, Békésvm.), Faragó Lajos (Nyiregyháza, Máramarosvm.), Franzen Kálmán (Szécsenfalva, Torontálvm.), Gálffy Ernő (Oszivác, Bácsbodrogvm.), Holovitz József (Tápiógyörgye, Pestvm.), Jedlicska Tibor (Csételek, Biharvm.), Kasvay Károly (Czebe, Hunyadvm.), Kepl János (Klopódia, Temesvm.), Knelly Gyula (Kassa), Kovács János (Csermő, Aradvm.), Meyer Ádám (Gádor, Bácsbodrogvm.), Mikus Mihály (Mezőhegyes, Csanádvm.), Pap Adorján (Halmi, Ugocsa-vm.), Pap Takács Antal (Gorond, Beregvm.), Péczely Lajos (Miklóshalma, Mosonvm.), Rokszi József (Mezőbái, Biharvm.), Rónay József (Nyöder, Vasvm.), Salacz Béla (Szarvas, Békésvm.), Schmidt Miklós (Majláthfalva, Temesvm.), Simon Jenő (Fakert, Aradvm.), Stirling Gyula (Monor, Pestvm.), Székely Ferenc (Országos, Bács-Bodrogvm.), Takáts István (Alberti, Pestvm.), Tauber Nándor (Opálos, Aradvm.), Tóth Károly (Szóreg, Torontálvm.), Veress Bálint (Kótaj, Szabolcsvm.), Wahl Hugó (Magyarpadé, Torontálvm.), Zorkóczy Béla (Cserhátszentiván, Nógrádvm.), Ballmann Vilmos, Fekete György, Dienes Jenő (Mátészalka), Zappe Péter (Lovrin, Torontálvm.)

Féligyenes helyet nyertek: Balogh János (Berettyóújfalva, Biharvm.), Csik Sámuel (Kuntapoleza, Gömörvm.), Csefalvai Ödön (Titel, Bács-Bodrogvm.), Dimitrievics Cirill (Felsővazány, Krassó-Szörényvm.), Eichert Péter (Felsőbenes, Temesvm.), Gyukity Miklós (Cserépalja, Torontálvm.), Kappenstein János (Nyergesújfalva, Esztergomvm.), Kerekes József (Apátfalva, Csanádvm.), Kiss Pál (Bodrogeresztur, Zemplénvm.), Kőszeghy György (Bácskertes, Bács-Bodrogvm.), Krkus Vitályos (Kusics, Temesvm.), Pető Sándor (Ároktó, Borsodvm.), Takács Gábor (Sajóhidvég, Zemplénvm.), Fouttenuit Henrik (Vized, Torontálvm.), Szeley Zsigmond (Erőháza, Torontálvm.), Veinrich Béla (Obesenyo, Torontálvm.), Zárai M. Béla (Peredmér, Trencsénvm.), Csatlós Balázs (Mezőhegyes, Csanádvm.), Lakatos Sándor (Gyapju, Biharvm.)

— **Nagybecskerek város közönsége az árvízkarosultaknak.** Torontálvármegye alispánjának rendeletére Nagybecskerek város polgármestere megbízta a rendőrkapitányságot, hogy a rendőrlégénység útján gyűjtést rendezzen hazánk északi részének árvíz-sújtotta lakosai részére. A gyűjtés 209 K 50 fillért hozott, amit a rendőrkapitány most átutalt a városnak.

— **A Nagykikindai Patronage-Egyesület közgyűlése.** A Nagykikindai Patronage-Egyesület f. é. szeptember hó 14-én délelőtt fél tizenegy órakor a nagykikindai városház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melyhez az egyesület tagjait ezton hívja meg az egyesület elnöksége. E közgyűlés tárgya: 1. Elnök-választás. 2. Indítványok.

— **Alkoholelles népgyűlések.** A magyarországi független Good-templár-rend józseffalvai „Bratsztvo” csoportja az alkoholelles meggyőződés terjesztése érdekében két nagy alkoholelles népgyűlést rendez; az egyiket Törökkanizsán, az Erzsébetvárosi parkban, szeptember 7-én d. u. 3 órakor, a másikat Magyarkanizsán a nagyvendéglő és zárdá melletti piactéren szeptember 8-án d. e. 11 órakor. A gyűlésen az alkoholizmusról előadást tartanak: Kristóf Domonkos, a magyarországi független Good-Templár-rend és az országos alkoholelles liga főtitkára Budapestről és Róler Branko tornatanár Nagykikindáról; az első magyarul, a második szerbül.

— **Gépészek vizsgálata.** A gőzgépekezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárosi szervezett bizottság által 1913. évi szept. hó 7-én reggel 8 órakor a magy. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezeve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Betörés Nagykikindán.** Nagykikindán tegnap este ismeretlen tettes behatolt Hollinger Jakab nagykikindai lakos házába s ott a Wertheim-szekerény felnyitása után a következőket vitte el: 1500 darab kétkoronást, 20 darab tizkoronás papírpénzt, egy férfi arany jegygyűrűt, 1904 április 24. Mariska bevéséssel, egy briliáns kövü, vékony arany női gyűrűt 320 korona értékben, egy opálkövü vékony arany női gyűrűt, egy női aranyórá, melynek fedelén rokokó-asszony zongorázik, egy női aranyláncot 500 korona értékben, egy pár fülbevalót 15 korona és egy tula ezüstórát 50 korona, egy fonnott férfi aranyláncot egy korona nagyságu szuszsuval 160 korona értékben. A kikindai rendőrségnek az a gyanuja, hogy a betörő Temesvárra szökött s ott akarja értékesíteni a lopott tárgyakat. A nyomozás megindult.

— **Rejtélyes gyilkosság az országuton.** Tegnap reggel hat órakor Szakálháza községtől mintegy száz lépésnyire, a Temesvár felé vezető országuton egy férfi holttestét találták. A férfi a külszin után itélve a munkásosztályhoz tartozik, közepes termetű és körülbelül harmincöt esztendő. Halántéka borzalmasan össze van ronesolva. Személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani, épp úgy, mint azt sem, hogy szurástól, vagy ütéstől ered-e a seb. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a rejtélyes gyilkosság ügyében.

— **Kilenevenhárom éves öngyilkos.** Temesvárról jelentik: Rogovszky Mátyás, egy kilenevenhárom éves Temesvárférenzvárosi agastyán öngyilkos lett. Felakasztotta magát. A szegény öreg embernek már nem volt annyi ereje, hogy annak rendje-módja szerint hajtsa fölé a falba szögét vert, arra egy kötelet erősített, nyakára tette a hurkot és hátradől s így folytatta meg magát. Tettének okát nem tudják.

— **Az akrobata szerelme.** Néhány nap óta Pécskán tart előadásokat a Pikard-cirkusz. Temesvárról a cirkusz egyik akrobatája, Kovács István megismerkedett egy temeskubini iparos 21 éves leányával, Lambert Rózával. A leány beleszeretett a cirkuszi akrobataba s elhagyta a szülői házat, Kovácshoz szegődött. A szerelmek egy hónapig tartottak fem az ismeretséget, de Pécskán Kovács egy Kapesos Erzsébet nevű ottani leányval kezdett udvarolni. Lambert Róza kérte szerelmét, hogy ne hagyja el, öngyilkossággal is fenyegetőzött, de hiába. Tegnapelőtt este megint együtt voltak Kovács és Kapesos Erzsébet. A szerencsétlen Lambert Róza annyira szívére vette az akrobata hűtlenségét, hogy tegnap marólugot ivott. Az öngyilkos leányt az aradi közpórházba szállították. Állapota súlyos.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Zeneiskola!!

Van szerencsém a mélyen tisztelt szülők és zenét tanulni óhajtok szíves figyelmébe ajánlani

Nagybecskereken Árpád-u. 7. sz. a. levő

zeneiskolámat,

ahol a következő iskolai év ez évi szeptember hó 1-én megkezdődik és ahol lelkiismeretes vezetés mellett bárki hegedű-, gordonka-, tárogató-, fuvola-, clarinett- és harmonium-játékban, ezenkívül minden fuvó- és vonós-hangszereken való játékban, továbbá énekben, zeneelméletben, összhangzattanban és zene-történelemben szakszerű oktatást nyerhet.

Tisztelettel

Gilde Vendel,

konservatoriumot végzett okleveles zenetanár.

Beiratások: naponta délelőtt 8-11-ig, délután 3-6-ig.

TÁVIRATOK.

A balkáni helyzet.

A török—bolgár tárgyalások. — A bolgár miniszterelnök nyilatkozata. — A törökök újabb előnyomulása.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A török—bolgár tárgyalások megkezdésének időpontjáról még nincs hír. Ugy látszik, most a törökök halasztják a tárgyalások megkezdését, hogy addig még újabb területeket szálljanak meg s így a bolgárokat még kedvezőtlenebb helyzetbe hozzák. A mai jelentések szerint a török csapatok ugyanis újra folytatják előnyomulásukat s több fontos pontot megszálltak. Ilyen körülmények között újabb nehézségek jelentkeznek megint a török—bolgár megegyezés körül s a helyzet ismét bizonytalanná vált.

Mai jelentéseink a következők:

A török—bolgár tárgyalások.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A porta és Bulgária között meginduló tárgyalásokon Bulgáriának súlyos okai vannak arra, hogy minden főbb ponton megadja magát. Törökország ugyanis Tráziában nagy katonai erőt összpontosított, amelylyel nyomatókat akar szerezni. Egy egész új hadtestet is szervezett, úgy, hogy most Tráziában közel négyszázezer főnyi hadserege van Törökországnak, amelylyel szemben Bulgária teljesen tehetetlen.

A bolgár miniszterelnök nyilatkozata.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kölnből sürgönyzik: A bolgár miniszterelnök a „Kölnische Zeitung“ tudósítója előtt nyilatkozva kijelentette, hogy ha Törökország a tárgyalások megkezdésekor nem vonja vissza csapatait a Maricza tulsó oldaláról, akkor a bolgár delegátusok azonnal megszakítják a tárgyalásokat és visszatérnek Szófiába.

A törökök újabb előnyomulása.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A török csapatok megszállták Szamant, Gümöldzsüt és Dedegeacsót. A törökök folytatni akarják előnyomulásukat Draman és Seresen át Szalonikiig.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgöny-

zik, a török csapatok folytatják előnyomulásukat s a Maricza jobb partján ismét több helyiséget megszálltak. Naponkint állandó esetepaték folynak a török és bolgár csapatok között.

AZ ELSŐ MINISZTERTANÁCS.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A nyári szünet után ma délelőtt 10 órakor volt az első nagy miniszteri tanácskozás Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével. A tanácskozásról kiadott hivatalos jelentés szerint a tanácskozáson a kormány véglegesen állást foglalt a horvát kérdésben, továbbá a miniszterelnök jelentést tett azokról a tárgyalásokról, amelyeket a hadvezetőséggel a katonai létszám emelése dolgában folytatott. A miniszterelnök előadta, hogy a hadvezetőség az 1914-ik esztendőben az újból fölemelt létszám szerint akarja a sorozást megejteni.

APPONYI BESZÁMOLÓJA.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Jászberényből jelentik, Apponyi Albert gróf szeptember 21-ikén, vasárnap mondja el beszámolóját Jászberényben. Apponyi most megszakítja üdülését és Hágába utazik a nemzetközi interparlamentáris kongresszusra.

A SZERB TRÓNÖRÖKÖS UTAZÁSA.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Ujvidékről sürgönyzik, Sándor szerb trónörökös ma ott keresztülutazva, Budapesten át a francia Riviérára megy. A trónörökös útján Putnik tábornok és az igazságügy-miniszter kísérik. A trónörökös utazását titokban akarták tartani, mert attól féltek, hogy a kolera miatt Magyarországon feltartóztatják őket. Persze megfelelő ellenőrzés mellett ez nem történt meg.

ZAVAROK PORTUGÁLIÁBAN.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, odaérkezett jelentések szerint a portugál köztársaságban a politikai helyzet fenyegető. Azt hiszik, hogy Portugália ismét forradalom előtt áll, amelyet a köztársasági kormány intoleranciája idéz elő.

A MILLIÓS NYAKÉK TOLVAJAIT ELFOGTÁK.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a milliós gyöngy nyakék tolvajait a londoni földalatti vasutnak a British-muzeumnál levő állomásán elfogták. Négy embert fogtak itt el, akiknél a hires

gyöngy nyakék egyes részeit megtalálták. A távirat bővebb részleteket nem mond.

AZ ÉRTEKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 834.25, Osztrák Hitel 633.75, Koronajáradék 81.60, Osztrák-magyar Államvasut 711.75, Jelzáloghitelbank 435.75, Leszámitoló Bank 524.50, Hazai Bank 291, Magyar Bank 575, Kereskedelmi Bank 3740, Rimamurányi 714, Salgótarjáni 774, Magyar Általános Kőszénbánya 1058, Közuti Vasut 651, Villamos Vasut 370, Adria 592.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11-29
Buza (1914. áprilisra)	11-80
Rozs (októberre)	8-44
Zab (októberre)	7-94
Tengeri (szeptemberre)	8-22
Tengeri (1914. májusra)	7-39

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem és tudomására adom a II. kéményseprő kerület, illetve III. és IV. kéményseprő alkerület tisztelt háztulajdonosainak, hogy a városi tanács, mint I-ső foku iparhatóságtól jogosultságot nyertem a

kéményseprő-ipar gyakorlására,

minélfogva épp oly jogosult vagyok kémények tisztítására és azok díjainak felvételére, mint e kerületben levő bármely kéményseprő.

Tehát a háztulajdonosoknak jogukban áll a városi kéményseprési szabályrendelet 2. §-a értelmében a kerületbeli kéményseprők közül azzal separtetni kéményeiket, amelyekhez legtöbb bizalmuk van.

A kéményseprési díjakat pedig csak annak a kéményseprőnek tartoznak fizetni, aki tényleg a kéménysepréseket teljesítette.

Kiváló tisztelettel

Tolvay József,
kéményseprő.

632-11

Üzletátépítés és új berendezés folytán

Alapított
1867.

az összes raktáron levő kalapok, sapkák, nyakkendők, ingek, bőrárak,
harisnyák, zsebkendők, takarók, felöltők, botok, esernyők, mellények

Alapított
1867.

mélyen leszállított áron árusítatnak

Telefonszám
213.

Liptay Dezső uridivatár-
házában **Nagybecskerek**

Telefonszám
213.

Régi berendezés olcsón eladó!

505-307

Régi berendezés olcsón eladó!

'Hungária' cipőgyár r.-t. Nagyvárad.
Ezelőtt „Moskovits Farkas és Isai.”

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy nagybecskereki (Hunyadi(fő)-utca 37. sz. alatti) cipőraktárunk vezetésével

PETZ ANTAL URAT

biztuk meg, miért is kérjük továbbra is szives pártfogásukat s előre is biztosítjuk további szolid és pontos kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

„Hungária” cipőgyár r.-t.

636—3.1

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

3693—1913. t.lkvi sz.

634—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Garwenswerke Maschinen-, Pumpen- und Waagenfabrik W. Garwena wieni cég végrehajtónak Momirov Miklós végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1193 korona 29 fillér tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Szöllősudvarnok községben fekvő s a szöllősudvarnok 2. sz. t.jkvb. I. 2. sorsz. 157/2. és 88. hrszámok alatt foglalt 800 □-öl beltelek s a rajta levő 2. sz. ház 948 korona, a 92. sz. t.jkvb. foglalt + 1. sor, 133/2/19. hrsz. 800 □-öl heréskert 122 korona, + 2. sor, 133/2/39. hrsz. 800 □-öl heréskert 129 korona, + 3. sor, 133/2/52. hrsz. 800 □-öl heréskert 129 korona, + 4. sor, 133/2/67. hrsz. 800 □-öl heréskert 185 korona, végül a törzsudvarnok 167. sz. t.jkvb. I. 1. sor, 333/152—215. hrsz. alatt foglalt 5 hold 592 □-öl szántó s a rajta épült cselédház és gőzmalomból Momirov Miklóst illető $\frac{3}{5}$ -része 1109 korona 04 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi szeptember hó 20-ik (huszadik) napján délelőtt 10 órakor Törzsudvarnok községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegszíteni. (1908: XL. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1913. évi június hó 14. napján.

Rektorisz s. k., kir. tvszéki bíró.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573—x.13

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank” főkönyvelője.

Farkasd község előljáróitól.
1450—913. kig. szám. 625—3.3

Hirdetmény.

Farkasd község belterületén levő járdáknak téglaburkolattal való kikövezése céljából körülbelül 360.000 drb téglára van szükségünk, még pedig vagy Tamáslaka vasuti állomásra, vagy Perlasz község Béga rakpartjára, vagy Farkasd község Temespartra szállítva.

Felkérjük azokat, akik ezen szállításra igényt tartanak, hogy erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat, amelyekben feltüntetendők a téglák méretei, s amelyekben világosan feltüntetendő, hogy vállalkozó a téglákat hová óhajtja szállítani, folyó évi szeptember hó 10. napjaig délelőtt 9 óráig az előljárásnál nyújtsák be.

Az ajánlathoz bánatpénz címén 500 korona esatolandó. Az ajánlatok ugyanazonnap lesznek felbontva.

A járdaépítéssel kapcsolatos közműmunkálatok és homokszállítás biztosítása céljából ugyanazonnap délelőtt 11 órakor nyilvános szóbeli árlejtést tartunk, amelyre a vállalkozókat ezuton meghívjuk.

A közelebbi árlejtési feltételek a község-házán megtudhatók.

Az ajánlatok elfogadása ügyében az ugyanazonnap délután 3 órakor tartandó képviselőtestületi gyűlés dönt.

Farkasd, 1913. augusztus 26.

Murgu, jegyző.

Supica, bíró.

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki községi iparostanonciskolánál megüresedett egy közismereti tárgyakra oktató-tanítói állás.

Ez állással évi 480 korona fizetés jár, mely egyenlő havi részletekben vehető fel.

A megválasztott tanító köteles állását azonnal elfoglalni s a közismereti tárgyakat heti hat órában tanítani.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. év szeptember hó 8. napjának déli 12 óráig alulírotthoz nyújtsák be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

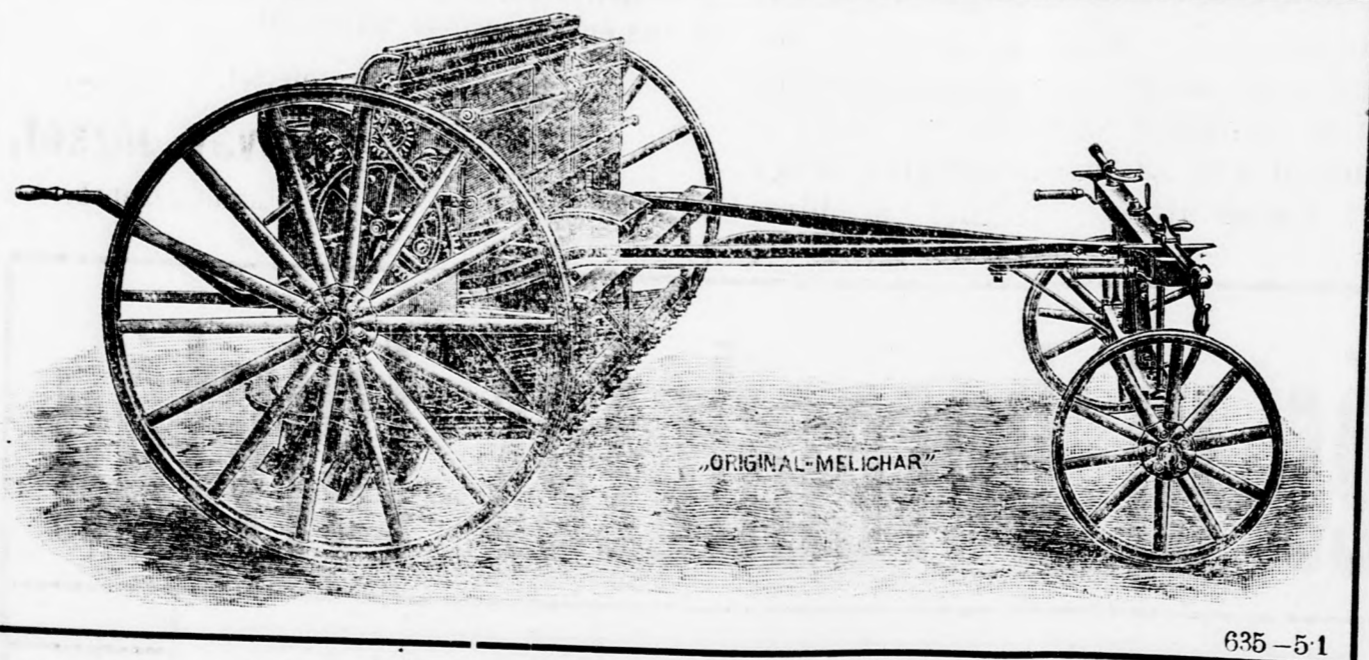
Nagybecskerek, 1913. évi szeptember hó 1.

Franz L. József s. k.,

a nagybecskereki tanonciskola felügyelő-bizottságának elnöke

622—3.3

Csak eredeti „Melichar” gyártmányu
„Imperator” műtrágyaszórával

635—5.1

egyesített sorbavető- és sorbátrágyázó vetőgépet szerezzen be.

Dicsérrünk felesleges, mert a gazdák egyhangu elismerése és az eddig elhelyezett

65.000 darab

a legfényesebb bizonyíték.

Ne vegyen addig sorbátrágyázó gépet, míg gazdatársait meg nem kérdezi, avagy a „MELICHAR” gyártmány szerkezetét és előnyeit meg nem ismeri. — „IMPERATOR” géppel vetve 50%-nál több a műtrágya megtakarítás és a termelési eredmény is lényegesen nagyobb. Szerkezete egyszerű és teljesen megbízható.

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

Kizárólagos kerületi képviselő és állandó raktár Torontálmegyében

Eckstein Vilmos cégnél, Nagybecskerek.